

**โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

1. หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบาย

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม

2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บท แผนแม่บท 15 พลังทางสังคม

ประเด็นแผนย่อย 4.1.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 หมายความว่า 9 ไทยมีความยากจน

ข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

2.4 นโยบายหลักด้านที่ 1 น้อมนำแนวทางพระราชดำริและ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

3. หลักการและเหตุผล

พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริ และพระราชทานแนวคิด แนวทางการปฏิบัติต่างๆ แก่ปวงชนชาวไทยให้รอดพ้นจากวิกฤต และสามารถดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งภาครัฐ และภาคเอกชนได้น้อมนำแนวพระราชดำริต่างๆ มาจัดทำเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ยากไร้ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนในพื้นที่

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และศาสตร์พระราชาด้านต่างๆ มาดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ส.ป.ก. มีแผนการจัดสรรงบประมาณงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน 16 โครงการ อนึ่งการดำเนินงานโครงการมีทั้งลักษณะที่ ส.ป.ก. เป็นหน่วยงานหลัก และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

5. กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ

1. เกษตรกร และยุวเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. เกษตรกร และยุวเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. เกษตรกร ยุวเกษตรกร สหกรณ์ ในพื้นที่ที่ดินพระราชทาน

6. พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน และพื้นที่โครงการ

7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

1. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
2. การคัดเลือกเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมต้องเป็นเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินหรือเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับมอบหมายที่มีความสนใจในการเรียนรู้
3. ดำเนินการรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงินประจำปีเดือนในรูปแบบ google sheet และรายงานผลสำเร็จตามแบบฟอร์มที่กองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษกำหนด เพื่อรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

8. วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาบริบทชุมชน วิเคราะห์ศักยภาพชุมชน จัดทำแผนชุมชน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร/ชุมชน เพื่อกำหนดเป็นแผนงานพัฒนา
2. ประสาน เกษตรกรเป้าหมาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงแผนงานโครงการ และร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงาน
3. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยวิธีการสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงาน หรือสถานที่อื่นๆ ที่ประสบผลสำเร็จ หรือสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร
4. พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ แปลงเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ
5. พัฒนาเกษตรกรตัวอย่าง เพื่อเป็นต้นแบบและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

6. การจัดทำธนาคารอาหารชุมชน เพื่อการฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนในพื้นที่

7. ขยายผลองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (คลินิกกฎหมาย)

9. จัดทำโครงการ/กิจกรรม เถลิงพระเกียรติ/จัดนิทรรศการงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/กิจกรรมเทิดพระเกียรติ/และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์

10. รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงินประจำเดือนในรูปแบบ online google sheet จัดทำรายงานสรุปผลประจำปี

11. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการ

12. ติดตาม ประเมินผล เกษตรกรนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ

13. ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ การถอดบทเรียน/สรุปบทเรียนเพื่อพัฒนางานโครงการ

14. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานโครงการ/ผลสำเร็จของเกษตรกร ผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์ จัดทำเอกสารวิชาการ เป็นต้น

15. การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด/ส่วนกลาง/เกษตรกร/จ้างเหมาบริการ ที่ดำเนินงานภายใต้โครงการพระราชดำริ

9. ตัวชี้วัด

8.1 เชิงปริมาณ :

- เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน 1,000 ราย

8.2 เชิงคุณภาพ :

- เกษตรกรเป้าหมายน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

8.3 ผลสัมฤทธิ์ :

- ร้อยละ 60 ของเกษตรกร มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10

10. งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 21,292,200 บาท

11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน
2. ชุมชนเกิดจิตสำนึก ตระหนักรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. มีแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ เกิดการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
4. ยุวเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะระบบงานเกษตร และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม